

Programa pentru ocuparea posturilor didactice vacante

Profesori

Limba și literatura slovacă

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa ocuparea posturilor /catedrelor vacante în învățământul preuniversitar la limba și literatura slovacă se adresează profesorilor absolvenți de învățământ superior de lungă durată. A fost revizuită cu scopul corelării acesteia cu planul de învățământ și curriculumul național, înscriindu-se astfel pe coordonatele reformei învățământului românesc.

Această corelare se reflectă atât în formularea tematicii, cât și în cea a bibliografiei. Programa de față reprezintă în mod echilibrat conținutul științific actualizat, teme intra și interdisciplinare, aspecte teoretice și aplicative, practice, demonstrative.

De asemenea, aceasta include teme care reflectă capacitatea de corelare a didacticii specialității cu cerințele psiho-pedagogice specifice diferitelor vârste, teme care vizează activitatea extracurriculară și activitățile de consiliere și orientare.

Programa pentru ocuparea posturilor /catedrelor vacante în învățământul preuniversitar cuprinde numai teme obligatorii pentru specialitate, pentru didactica acesteia.

I. Competențele pentru profesia de cadru didactic

Competențele de bază ale cadrului didactic cerute la examneul de ocupare a posturilor /catedrelor vacante în învățământul derivă din obiectivele și conținutul învățământului, precum și din rolurile – funcțiile cadrului didactic. Acestea sunt : comunicativitatea, empatia, învățarea, conducerea – analiza, diagnoza, prognoză și proiectare, organizarea, îndrumarea, dirijarea, evaluarea și decizia, comunicarea fluentă, expresivă, coerentă, cunoașterea elevului.

II. Limba și literatura slovacă

A. Probleme de limbă

1. Elemente de fonetică și fonologie. Sistemul vocalic, consonantic. Elemente suprasegmentale.
2. Morfologia. Părțile de vorbire flexibile și neflexibile. Definiția, clasificarea, categoriile gramaticale, paradigma.
3. Sintaxa. Sintaxa propoziției și a frazei. Părțile de propoziție.
4. Probleme de punctuație și ortografie.

B. Probleme de literatură

1. Importanța liricii pentru literatura sec. al XIX-lea : J. Kollár : Slávy dcera, Ján Hollý : Selanky, Svätopluk.
2. Lirica romantică : Andrej Sládkovič, Samo Chalupka, Janko Kráľ, Ján Botto.
3. Importanța operei lui P.O. Hviezdoslav .
4. Eroii prozei lui Martin Kukučín și Jozef Gregor Tajovský (Neprebudený, Do konca, Mamka Pôstková).
5. Lirica lui Ivan Krasko : Nox et solitudo
6. Proza scurtă a lui Janko Jesenský : Pani Rafíková, Slniečny kúpeľ
7. Poezia interbelică : J. Smrek, L. Novomeský.
8. Tendințe moderne în proza interbelică : Margita Figuli, Dobroslav Chrobák, František Švantner, Ľudo Ondrejov.
9. Temele prozei slovacă în perioada de după 1945 : František Hečko, Vincent Šikula, L. Ballek, Peter Jaroš, Rudolf Jašík.
10. Poezia slovacă după 1945 : Milan Rúfus, Miroslav Válek, Buzássy Ján, Stacho Ján, Daniel Hevier
11. L. Štúr : personalitatea și importanța operei sale în dezvoltarea limbii și literaturii slovacă.

C. Bibliografie

1. Armaș, Silvia: *Slovenské nárečie v rumunskom Banáte*, Nadlak, 1996.
2. Armaș, Silvia Niță, *Súčasný slovenský jazyk*, București, 1971.
3. Anoca, Dagmar Maria, *Fonetika a fonológia slovenčiny*, Nadlak, 1998.
4. Barborică, Corneliu, *Istoria literaturii slovacă*, București, 1999.
5. Călin, Gheorghe, *Prelegeri de folclor slovac*, București, 1997; Literatura slovacă, 1995; Poezia secolului a XX –lea, București, 1998
6. Oravec, J., Bajzíkova, E. : *Slovenský súčasný spisovný jazyk. Morfológia*, Bratislava, 1988; Syntax, Bratislava.
7. Paulíny, E. *Slovenská gramatika*, Bratislava, 1981.
8. Mistrík, J., *Moderná slovenčina*, Bratislava, 1983.
9. Pravidlá slovenského pravopisu, Bratislava, 2001.
10. Žilka, T., *Poetický slovník*, Bratislava, 1984.
11. Sebová Maruzsová, Katarína, *Teória vyučovania slovenskej literatúry*, Budapest, 1988.
12. Harpáň, Michal, *Teória literatúry*, Bratislava, 1994.
13. Mistrík, J., Gramatika slovenčiny, SPN, Bratislava, 1994.
14. Petlák, Erich – Všeobecná didaktika, Bratislava, 1997

III. Metodică

Notă de prezentare

În ceea ce privește metodică predării limbii slovacă, programa urmărește împreună cu disciplinele pedagogice, perfecționarea pregătirii metodice a profesorilor în vederea sporirii eficienței predării limbii slovacă în învățământul gimnazial și liceal, contribuind într-o viziune integratoare alături de cursurile de limbă, literatură și civilizație, la desăvârșirea competenței lor profesionale.

A. Competențele psiho - pedagogice

- înțelegerea obiectivelor învățământului contemporan
- prelucrarea, transformarea, adaptarea conținuturilor prin aplicarea în situații educaționale specifice
- realizarea sistemelor , corelațiilor între conținuturile asimilate
- asimilarea conținutului psihopedagogiei vârstelor, psihologiei sociale, pedagogiei generale
- înțelegerea genezei psihicului copilului și tânărului.

B. Conținuturi metodice

- Probleme generale ale predării limbii și literaturii slovacă.
- Obiectivele, finalitățile și competențele predării.
- Metode și procedee în predarea compartimentelor disciplinei Limba și literatura slovacă.
- Tipuri de lecții.
- Pregătirea cadrului didactic pentru lecție.
- Rolul materialului didactic la lecții.
- Evaluarea în procesul de învățământ.
- Învățarea programată (AEL)

C. Bibliografie

1. Betáková, V., Tarcalová, Z: *Didaktika materinského jazyka*, Bratislava, 1984.
2. Sebová – Maruzsová, Katarína: *Teória vyučovania slovenskej literatúry*, Budapest, 1988
3. Harpáň, Michal, *Teória literatúry*, Bratislava, 1994
4. Anoca, D.M: Observații asupra implicațiilor bilingvismului în procesul instructiv educativ din cadrul școlilor cu limba de predare slovacă din România: Slovincina moja laska. Conferința națională despre bilingvism, Kriterion, pag. 91-98